

АЛЬПІЙСЬКА СКЛАДЧАСТІСТЬ — наймолодша тектоно-магматична епоха горотворення, яка розпочалася в кінці тріасу, досягла апогею в пізньому кайнозої і триває нині. Інша назва — орогенез. Горотвірні процеси відбувалися переважно в середземномор. і тихоокеан. геосинклінальних поясах з певною періодичністю. Розрізняють такі фази альп. орогенезу: давньокіммерійська (кін. тріасу — поч. юри), новокіммерійська (кін. юри), австрійська (рання крейда), ларамійська (пізня крейда), піренейська (кін. еоцену — поч. олігоцену), штирійська (серед. міоцену), раданська (серед. пліоцену), валахська (плейстоцен). Унаслідок деформації земної кори, магмат. і вулкан. діяльності на терені середземномор. геосинкліналі виникли гірські системи Камчатки, Курил., Япон., Філіппін. о-вів та Індонезії. Тоді ж утворилися велетен. гори Пн. Америки

— Кордильєри (7000 км), а в Пд. Америці — Анди (9000 км). Горотвірні процеси в альп. орогенній зоні тривають і в наш час, про що свідчать вулкан. діяльність та часті землетруси. А. с. мала великий вплив на виникнення сухопут. зв'язків між континентами, регресію морів, зміну клімату, розповсюдження представників рослин. і тварин. світу.

Рекомендована література

1. Бондарчук В. Г. Движение и структура тектоносферы. К., 1970;
2. Хаин В. Е. Общая геотектоника. Москва, 1973;
3. Монин А. С. История Земли. Ленинград, 1977.

Д. Є. Макаренко

Бібліографічний опис:

Альпійська складчастість / Д. Є. Макаренко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-43920>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).